

ŚWIADCZENIA RODZINNE

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1518)
- Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne (Dz. U. z 2015 r. poz. 2284);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2015 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2015 r. poz. 1238).

Rodzaje i wysokość świadczeń

Rodzaj świadczenia	Wysokość świadczenia	Kryterium dochodowe – ustalone zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych
Świadczenia rodzinne		
zasiłek rodzinny	89,00 zł – na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia 118,00 zł – na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia 129,00 zł – na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia	674,00 zł miesięcznie w przeliczeniu na członka rodziny lub 764,00 zł, jeżeli członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności
dodatki do zasiłku rodzinnego, z tytułu:		
urodzenia dziecka	1 000,00 zł - jednorazowo	674,00 zł miesięcznie w przeliczeniu na członka rodziny lub 764,00 zł, jeżeli członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	400,00 zł - miesięcznie	674,00 zł miesięcznie w przeliczeniu na członka rodziny lub 764,00 zł, jeżeli członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności
samotnego wychowywania dziecka	185,00 zł – miesięcznie (nie więcej niż 370,00 zł na wszystkie dzieci), zwiększenie o 80,00 zł – miesięcznie w przypadku dziecka z orzeczeniem	674,00 zł miesięcznie w przeliczeniu na członka rodziny lub 764,00 zł, jeżeli członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym

	o niepełnosprawności lub o znacznym stopniu niepełnosprawności (nie więcej niż 160,00 zł na wszystkie dzieci),	albo znacznym stopniu niepełnosprawności
wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	90,00 zł – miesięcznie na trzecie i następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego	674,00 zł miesięcznie w przeliczeniu na członka rodziny lub 764,00 zł, jeżeli członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	80,00 zł – miesięcznie na dziecko do ukończenia 5 roku życia 100,00 zł – miesięcznie na dziecko powyżej 5 roku życia do 24 roku	764,00 zł miesięcznie w przeliczeniu na członka rodziny
rozpoczęcia roku szkolnego	100,00 zł - raz w roku	674,00 zł miesięcznie w przeliczeniu na członka rodziny lub 764,00 zł, jeżeli członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności
podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	105,00 zł – przez 10 miesięcy w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej lub gimnazjum w przypadku dziecka lub osoby uczącej się, legitymującej się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności, 63,00 zł – przez 10 miesięcy w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły, w przypadku dojazdu do szkoły ponadgimnazjalnej, a także szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki w zakresie odpowiadającym nauce w szkole ponadgimnazjalnej	674,00 zł miesięcznie w przeliczeniu na członka rodziny lub 764,00 zł, jeżeli członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności
Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia się dziecka	1 000,00 zł - jednorazowo	1 922 zł

Świadczenie rodzicielskie	Świadczenie jest wypłacane w wysokości 1 000 zł, przez okres: 52 tygodni w przypadku urodzenia jednego dziecka, lub przysposobienia jednego dziecka, 65 tygodni przy urodzeniu bliźniąt lub przysposobienia dwojga dzieci; 67 tygodni w przypadku urodzenia trojga dzieci lub przysposobieniu trojga dzieci, 69 tygodni- w przypadku urodzenia czworga dzieci lub przysposobieniu czworga dzieci; 71 tygodni- w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie lub przysposobieniu pięciorga i więcej dzieci.	nie obowiązuje kryterium dochodowe
Świadczenia opiekuńcze		
świadczenie pielęgnacyjne	1 300,00 zł – miesięcznie	nie obowiązuje kryterium dochodowe
specjalny zasiłek opiekuńczy	520,00 zł - miesięcznie	764,00 zł miesięcznie w przeliczeniu na członka rodziny
zasiłek pielęgnacyjny	153,00 zł - miesięcznie	nie obowiązuje kryterium dochodowe

Prawo do świadczenia

Świadczenia rodzinne przysługują:

- 1) obywatelom polskim;
- 2) cudzoziemcom:
 - a) do których stosuje się przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,
 - b) jeżeli wynika to z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów dwustronnych o zabezpieczeniu społecznym,
 - c) przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 127 lub art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650, z późn. zm.1)), lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej, jeżeli zamieszkują z członkami rodzin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - d) posiadającym kartę pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”, z wyłączeniem obywateli państw trzecich, którzy uzyskali zezwolenie na pracę na terytorium państwa członkowskiego na okres nieprzekraczający sześciu miesięcy, obywateli państw trzecich przyjętych w celu podjęcia studiów oraz obywateli państw trzecich, którzy mają prawo do wykonywania pracy na podstawie wizy.

Świadczenia rodzinne przysługują osobom, jeżeli zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres zasiłkowy, w którym otrzymują świadczenia rodzinne, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Rodzaj świadczenia	Osoby uprawnione	Kiedy świadczenie nie przysługuje
Świadczenia rodzinne		
zasiłek rodzinny	Prawo do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego przysługuje rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka, opiekunowi faktycznemu dziecka lub osobie uczącej się.	Zasiłek rodzinny nie przysługuje, jeżeli: 1) dziecko lub osoba ucząca się pozostają w związku małżeńskim 2) dziecko zostało umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w pieczy zastępczej; 3) osoba ucząca się została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie; 4) pełnoletnie dziecko lub osoba ucząca się jest uprawniona do zasiłku rodzinnego na własne dziecko; 5) osobie samotnie wychowującej dziecko nie zostało ustalone, na rzecz dziecka od jego rodzica, świadczenie alimentacyjne na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, chyba że: a) rodzice lub jedno z rodziców dziecka nie żyje, b) ojciec dziecka jest nieznany, c) powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone, d) sąd zobowiązał jednego z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka i nie zobowiązał drugiego z rodziców do świadczenia alimentacyjnego na rzecz tego dziecka; 6) członkowi rodziny przysługuje na dziecko zasiłek rodzinny za granicą, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.
dodatki do zasiłku rodzinnego, z tytułu:		
urodzenia dziecka	Dodatek przysługuje: - matce lub ojcu albo opiekunowi prawnemu dziecka lub opiekunowi faktycznemu dziecka; - jeżeli wniosek złożono do ukończenia przez dziecko	Dodatek nie przysługuje: - w przypadku pobrania dodatku z tytułu urodzenia dziecka przez matkę lub ojca w innej gminie; - jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną później niż od 10

	pierwszego roku życia; - jeżeli matka dziecka podlegała opiece medycznej nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu (nie stosuje się do opiekunów prawnych lub opiekunów faktycznych dziecka).	tygodnia ciąży: - wniosek o przyznanie dodatku z tytułu urodzenia dziecka zostanie złożony po upływie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka.
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	Dodatek przysługuje: matce lub ojcu, opiekunowi prawnemu dziecka albo opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli dziecko pozostaje pod jego faktyczną opieką, uprawnionemu do urlopu wychowawczego, nie dłużej jednak niż przez okres : - 24 miesięcy kalendarzowych; - 36 miesięcy kalendarzowych, jeżeli opieka sprawowana jest nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu; - 72 miesięcy kalendarzowych, jeżeli opieka sprawowana jest nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.	Dodatek nie przysługuje jeżeli osoba ubiegająca się o dodatek: - bezpośrednio przed uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego pozostawała w stosunku pracy przez okres krótszy niż 6 miesięcy; - podjęła lub kontynuuje zatrudnienie lub inną pracę zarobkową, która uniemożliwia sprawowanie osobistej opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego; - w okresie urlopu wychowawczego korzysta z zasiłku macierzyńskiego; - korzysta ze świadczenia rodzicielskiego; - dziecko zostało umieszczone w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą i korzysta w nim z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu oraz w innych przypadkach zaprzestania sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem.
samotnego wychowywania dziecka	Dodatek przysługuje samotnie wychowującym dziecko matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, jeżeli nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka,	Dodatek nie przysługuje osobie, która nie może zostać uznana za osobę samotnie wychowującą dziecko.

	ponieważ: a) drugi z rodziców dziecka nie żyje; b) ojciec dziecka jest nieznany; c) powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców dziecka zostało oddalone; Dodatek przysługuje osobie uczącej się, jeżeli oboje rodzice osoby uczącej się nie żyją;	
wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	Dodatek przysługuje: - matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka; - na trzecie i na następne dziecko uprawnione do zasiłku rodzinnego	Dodatek nie przysługuje, jeśli rodzina nie jest rodziną wielodzietną.
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	Dodatek przysługuje matce lub ojcu albo opiekunowi prawnemu dziecka albo opiekunowi faktycznemu dziecka, a także osobie uczącej się na pokrycie zwiększonych wydatków związanych z rehabilitacją lub kształceniem dziecka w wieku: - do ukończenia 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności. - powyżej 16 roku życia do ukończenia 24 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.	Dodatek nie przysługuje jeżeli dziecko, na które pobierany jest zasiłek rodzinny nie legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności.
rozpoczęcia roku szkolnego	Dodatek przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi	

	faktycznemu dziecku albo opiekunowi prawnemu dziecka, a także osobie uczącej się na częściowe pokrycie wydatków związanych z rozpoczęciem w szkole nowego roku szkolnego albo rocznego przygotowania przedszkolnego, raz w roku szkolnym	
podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	Dodatek przysługuje matce lub ojcu albo opiekunowi prawnemu dziecka, opiekunowi faktycznemu dziecka lub osobie uczącej się przez 10 miesięcy w roku w okresie pobierania nauki od września do czerwca następnego roku kalendarzowego.	674,00 zł miesięcznie w przeliczeniu na członka rodziny lub 764,00 zł, jeżeli członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności
Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia się dziecka	O świadczeniem ubiegać może się matka, ojciec, opiekun prawny lub opiekun faktyczny dziecka w związku z urodzeniem się żywego dziecka.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka nie przysługuje gdy: - wniosek o przyznanie jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka zostanie złożony po upływie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka lub po upływie 12 miesięcy od dnia objęcia dziecka opieką prawną lub od dnia przysposobienia (w przypadku dziecka objętego opieką faktyczną lub opieką prawną, a także w przypadku dziecka przysposobionego); - matka dziecka nie pozostawała pod opieką medyczną co najmniej od 10 tygodnia ciąży do porodu; - dochód na osobę w rodzinie przekracza kwotę 1.922,00 zł; - jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka została pobrana np. w innej gminie.
Świadczenie rodzicielskie	Świadczenie rodzicielskie przysługuje: 1) matce albo ojcu dziecka, 2) opiekunowi faktycznemu dziecka w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego –	Świadczenie rodzicielskie nie przysługuje, jeżeli: 1) co najmniej jeden z rodziców dziecka lub osoba, o której mowa w art. 17c ust. 1 pkt 2 lub 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych otrzymują zasiłek macierzyński lub uposażenie za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego lub okres urlopu rodzicielskiego;

	do ukończenia 10. roku życia; 3) rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10. roku życia; 4) osobie, która przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10. roku życia. Świadczenie rodzicielskie przysługuje ojcu dziecka w przypadku: 1) skrócenia na wniosek matki dziecka okresu pobierania świadczenia rodzicielskiego, zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego lub okres urlopu rodzicielskiego, po wykorzystaniu przez nią tego świadczenia, zasiłku lub uposażenia za okres co najmniej 14 tygodni od dnia urodzenia dziecka; 2) śmierci matki dziecka; 3) porzucenia dziecka przez matkę.	2) dziecko zostało umieszczone w pieczy zastępczej 3) osoba ubiegająca się o świadczenie rodzicielskie lub osoba pobierająca świadczenie rodzicielskie nie sprawuje lub zaprzestała sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem, w tym w związku z zatrudnieniem lub wykonywaniem innej pracy zarobkowej, które uniemożliwiają sprawowanie tej opieki; 4) w związku z wychowywaniem tego samego dziecka lub w związku z opieką nad tym samym dzieckiem jest już ustalone prawo do świadczenia rodzicielskiego, dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów; 5) osobom przysługuje za granicą świadczenie o podobnym charakterze do świadczenia rodzicielskiego, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.
Świadczenia opiekuńcze		
świadczenie pielęgnacyjne	Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje: 1) matce albo ojcu, 2) opiekunowi faktycznemu dziecka, 3) osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej lub innej osobie, na której zgodnie	Świadczenie pielęgnacyjne nie przysługuje gdy: Osoba sprawująca opiekę: • ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno rentowego; • ma ustalone prawo do renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku

	z kodeksem rodzinnym i opiekuńczym ciąży obowiązek alimentacyjny z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności - jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się: • orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności; • orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwości samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. W przypadku, gdy o świadczenie pielęgnacyjne występuje osoba zobowiązana do alimentacji inna niż spokrewniona w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki to aby otrzymać świadczenie należy spełnić warunki: • rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich, są małoletni lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności; • nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletnie lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności; • nie ma opiekuna faktycznego lub rodziny zastępczej spokrewnionej lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu	przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego; • ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna. Osoba wymagająca opieki: • została umieszczona w rodzinie zastępczej z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej, w rodzinnym domu dziecka albo w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu; • pozostaje w związku małżeńskim, chyba że współmałżonek legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. • na osobę wymagającą opieki inna osoba ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury; • członek rodziny osoby sprawującej opiekę ma ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna; • na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego lub prawo do zasiłku dla opiekuna; • na osobę wymagającą opieki inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba, że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.
--	--	---

	niepełnosprawności.	
specjalny zasiłek opiekuńczy	Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 583) ciąży obowiązek alimentacyjny a także małżonkom, jeżeli nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty: 764,00 zł.	Specjalny zasiłek opiekuńczy nie przysługuje gdy osoba sprawująca opiekę: • ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno - rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego; • ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna; • legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Specjalny zasiłek opiekuńczy nie przysługuje gdy osoba wymagająca opieki: • została umieszczona w rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej, w rodzinnym domu dziecka albo, w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji, w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu. • na osobę wymagającą opieki inna osoba ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury; • członek rodziny osoby sprawującej opiekę ma ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna;

		• na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, prawo do świadczenia pielęgnacyjnego lub prawo do zasiłku dla opiekuna; • na osobę wymagającą opieki inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.
zasiłek pielęgnacyjny	Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje następującym osobom: • niepełnosprawnemu dziecku (dotyczy dziecka w wieku do ukończenia 16 roku życia na podstawie orzeczenia o niepełnosprawności bez orzekania o jej stopniu); • osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, która legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub orzeczeniem ZUS o całkowitej niezdolności do pracy i samodzielnej egzystencji lub orzeczeniem o zaliczeniu do I grupy inwalidzkiej; • osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, która legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności lub orzeczeniem ZUS o całkowitej niezdolności do pracy lub orzeczeniem o zaliczeniu do II grupy inwalidzkiej, jeżeli niepełnosprawności powstała w wieku do ukończenia 21 roku	Zasiłek pielęgnacyjny nie przysługuje gdy: • osoba uprawniona pobiera dodatek pielęgnacyjny np. z ZUS; • osoba uprawniona przebywa w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie; • członkom rodziny przysługują za granicą świadczenia na pokrycie wydatków związanych z pielęgnacją tych osób, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

	życia; • osobie, która ukończyła 75 rok życia.	
--	---	--